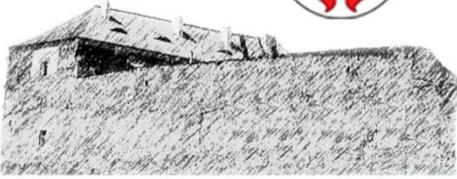

MRAČSKÝ ZPRAVODAJ

červen 2020

č.6

Vážení a milí spoluobčané,

máme za sebou prapodivnou dobu. V uplynulých měsících jsme museli své zvyky změnit ze dne na den o stoosmdesát stupňů. Mnoho věcí se z veřejného prostoru dostalo do prostoru soukromého. Stejně jako vše v lidském životě, i doba stavu nouze přinesla zážitky milé a úsměvné, ale také ty těžké a náročné. Dovolte mi lehké ohlédnutí za tím, co nás v posledních měsících doprovázelo, jen pro zachycení detailu a každodennosti těchto zvláštních dnů, kdy jsme trávili tolik času se svými nejbližšími a kdy jsme třeba i měli příležitost, čas a chuť zamyslet se nad tím, na co jindy není čas.

Čas koronavirový začal uzavřením škol. Sama jsem se domnívala, že to bude tak na 14 dní a pak děti pošupajdí zpátky do školy. A ejhle, ze dvou týdnů byly dva a půl měsíce, než se první děti z nižšího stupně základních škol vrátily zpět do školních lavic. Přes noc se z rodičů stali učitelé vlastních robátek. Měli jsme tak příležitost zopakovat si učivo základní školy, druhy slov, větnou skladbu, dějiny starověkého Řecka nebo Mezopotámie, květenství rostlin, gravitační a magnetické síly a mnoho dalšího. Někdy to byla zábava, jindy dřina. Následovala další opatření, která vedla k tomu, že jsme několik týdnů byli společně doma, společně jsme se s dětmi učili, zvládali k tomu své pracovní úkoly, mnohdy v režimu home office, nebo i přesto, že děti byly doma, museli mnozí z nás každodenně do zaměstnání a výuka se pak řešila večer, o víkendech nebo s prarodiči. Nový režim často znamenal velký tlak na vzájemné soužití. Ve většině rodin se museli její členové střídat u počítače, aby zvládli kombinaci práce z domova a online výuky. I tam, kde bylo techniky dostatek, se zjistilo, že když se doma paralelně odehrávají 3 až 4 videokonference, začíná být dům či byt zvukově těsný. Obzvláště těžká byla doba koronavirová pro starší občany, kteří po dlouhé týdny nebyli ve spojení se svými blízkými, snad kromě občasných telefonátů.

Přesto nám doba karantény přinesla i mnoho pozitivního. Byl to čas, který jsme mohli trávit společně, čas, kdy jsme mohli rozvíjet vzájemnost a sounáležitost, nejen se svými nejbližšími, ale i s těmi zranitelnými. Jsem pyšná na to, že i v naší malé obci se záhy po vyhlášení stavu nouze objevily aktivity s nabídkou různé pomoci.

Pěkným momentem, kdy jsme mohli vyjádřit solidaritu a poděkování lidem v první linii péče, byla společně zpívaná píseň „Není nutno, není nutno“, kterou jsme hráli a zpívali i v Mrači, sice každý u své branky, ale všichni spolu. Společně se šily roušky, distribuovala se desinfekce, parta dobrovolníků nabídla podporu těm, kdo nemohli vyjet na nákupy. Zažili jsme solidaritu v plné síle.

Dnes už jsou opatření rozvolňována a všichni se vracíme ke svým běžným životům. Co nám ale doba karantény po sobě zanechala? Chvillemi to vypadalo, že celý svět na chvíli usnul. Ale i přesto, že se nemohlo odehrát vše, dočtete se na stránkách tohoto Zpravodaje, že i v nelehkých chvílích se toho v Mrači událo dost a příspěvky nám vydaly na celé číslo. Vždyť přece, co nás nezabije, to nás posílí!

Přejeme pěkné počtení a krásné léto.

Za redakci Andrea Krchová

ZPRÁVY Z OBCE

VÝPIS Z USNESENÍ Z 11. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE MRAČ KONANÉHO DNE 20. 5. 2020

NÁVRH NA SCHVÁLENÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY NA POSKYTNUTÍ DOTACE DOBROVOLNÉMU SVAZKU OBCÍ OBECNÍ LESY BENEŠOVSKA NA ÚHRADU PROVOZNÍCH NÁKLADŮ

Usnesení č. 1-11/2020

Zastupitelstvo obce schvaluje uzavření veřejnoprávní smlouvy s dobrovolným svazkem obcí Obecní lesy Benešovska, se sídlem Masarykovo náměstí 1, 256 01 Benešov IČO 712 42 546, zastoupeným Janem Krejčím, jednatelem, o poskytnutí neinvestiční dotace na činnost svazku a pověřuje starostu k podpisu smlouvy.

NÁVRH NA SCHVÁLENÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY NA POSKYTNUTÍ DOTACE – TRAKTOROVÝ NOSIČ KONTEJNERŮ

Usnesení č. 2-11/2020

Zastupitelstvo obce schvaluje přijetí dotace ve výši 802.000 Kč z rozpočtu Středočeského kraje a uzavření veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace ze Středočeského Fondu obnovy venkova.

NÁVRH NA SCHVÁLENÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SML. NA POSKYTNUTÍ DOTACE NA PROJEKT. DOKUMENTACI ODBAHNĚNÍ A OBNOVA VODNÍ NÁDRŽE

Usnesení č. 3-11/2020

Zastupitelstvo obce schvaluje přijetí dotace ve výši 83 000,- Kč z rozpočtu Středočeského kraje a uzavření veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace ze Středočeského Fondu podpory včasné přípravy projektů Evropské unie 2021+ a NIP (Národního investičního plánu).

NÁVRH NA ÚPRAVU ROZPOČTU

Usnesení č. 4-11/2020

Zastupitelstvo obce schvaluje rozpočtové opatření č. 1 dle požadavku Dobrovolného svazku obcí Obecní lesy Benešovska v předloženém návrhu.

ŽÁDOST O PRONÁJEM ČÁSTI POZEMKU PARC. Č. 1415/2 V KATASTRÁLNÍM ÚZEMÍ MRAČ

Zastupitelstvo obce bere na vědomí žádost o pronájem části pozemku parc. č. 1415/2 v katastrálním území Mrač.

VÝPIS Z USNESENÍ ZE 12. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE MRAČ KONANÉHO DNE 15. 6. 2020

NÁVRH NA SCHVÁLENÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY ZA ROK 2019

Usnesení č. 1-12/2020

Zastupitelstvo obce schvaluje účetní závěrku obce Mrač sestavenou k 31.12.2019.

NÁVRH NA SCHVÁLENÍ ZÁVĚREČNÉHO ÚČTU OBCE ZA ROK 2019

Usnesení č. 2-12/2020

Zastupitelstvo obce souhlasí s celoročním hospodařením obce Mrač bez výhrad a schvaluje závěrečný účet obce Mrač za rok 2019.

ŽÁDOST O ZŘÍZENÍ VĚCNÉHO BŘEMENE A UMÍSTĚNÍ STAVBY KABELOVÉHO VEDENÍ NN NA POZEMKU PARC. Č. 2522/2 V KATASTRÁLNÍM ÚZEMÍ MRAČ

Usnesení č. 3-12/2020

Zastupitelstvo obce bere na vědomí a schvaluje Smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a dohodu o umístění stavby kabelového vedení NN na pozemku parc. č. 2522/2 v katastrálním území Mrač se společností ČEZ Distribuce a.s., Teplická 874/8, Děčín a pověřuje starostu obce k podpisu smlouvy.

ŽÁDOST O ÚPRAVU VJEZDU NA POZEMKU PARC. Č. 1247/1 V KATASTRÁLNÍM ÚZEMÍ MRAČ

Usnesení č. 4-12/2020

Zastupitelstvo obce bere na vědomí žádost vlastníků pozemku parc. č.1236 v katastrálním území Mrač, Siniše Aleksiče a Violety Aleksičové, Pod Lihovarem 2231, Benešov a schvaluje provedení stavby - úpravy vjezdu na pozemku parc. č.1247/1 dle předložených podkladů.

ŽÁDOST O PRONÁJEM POZEMKU PARC. Č. 1415/2 V KATASTRÁLNÍM ÚZEMÍ MRAČ, PRO CHOV VČEL

Usnesení č. 5-12/2020

Zastupitelstvo obce neschvaluje pronájem části pozemku parc. č. 1415/2 v katastrálním území Mrač pro chov včel a doporučuje žadateli umístit včelstva na odlehlejší místo mimo veřejné prostranství.

PROJEDNÁNÍ NÁVRHU PLÁNOVACÍ SMLOUVY - INFRASTRUKTURA NA POZEMKU PARC.Č.2512/1 V KATASTRÁLNÍM ÚZEMÍ MRAČ

Usnesení č. 6-12/2020

Zastupitelstvo obce se nerozhodlo pro schválení Plánovací smlouvy se společností S.O.S. Okna s.r.o. se sídlem Na Návsí 15, Čerčany z důvodu nevyhovujících parametrů komunikace na pozemku parc.č. 2512/1 v katastrálním území Mrač, a upřednostňuje obsluhu výrobní zóny dle platného územního plánu.

Termíny příštích zasedání zastupitelstva v roce 2020 jsou **7. září a 30. listopadu**.

CHOPOS

Již více než rok je Mrač součástí dobrovolného svazku obcí CHOPOS. Prozatím se vzájemně oťukáváme, poznáváme a příležitost pro větší vzájemnou spolupráci zatím čeká na svůj okamžik. Dobrovolný svazek Mrači poskytuje podporu zejména v oblasti nových webových stránek, tisku Zpravodaje a v poradenství, které je obci poskytováno. Do větších grantových žádostí jsme se zatím nepouštěli. Pro hledání dalších cest nám mohou být inspirací projekty, které byly a jsou realizovány v okolních obcích. Ohlédněme se tedy společně za tím, čím byl náš region v minulých letech podpořen v rozvoji.

Centrum společných služeb poskytuje obcím řadu služeb, mezi které patří zejména:

- Pověřenec pro ochranu osobních údajů – GDPR (výkon pověřence pro ochranu osobních údajů pro členské obce a jejich školská zařízení + speciální školská zařízení Středočeského kraje, včetně analýz)
- Rozličná poradenství
- Výběrová a zadávací řízení
- Metodická pomoc při výběrových řízeních
- Vytvoření systému a svoz biologicky rozložitelného odpadu
- Rozhledna Špulka
- Skupinový vodovod CHOPOS
- Provozování webových stránek
- Profily zadavatele, věstník, registry smluv
- Tisk obecních zpravodajů

Jednou z nejvýznamnějších aktivit dobrovolného svazku je podpora obcí v získávání dotací na realizaci zamýšlených aktivit. V roce 2018 jich byla realizována celá řada.

Obce čerpaly na obnovu komunikací - možná jste si všimli rekonstrukce na průtahu mezi obcemi Petroupim

a Petroupec. Rekonstruovala se i silnice mezi obcemi Soběhrdy a Phov nebo chodník a komunikace ve Struhařově. Opravovala se celá řada drobných staveb, autobusová zastávka ve Všechlapech, kapličky v Dobříčkově a Miroslavi, fasáda na bývalé škole v Postupicích, obnova hřbitovních zdí v Popovicích a v Teplýšovicích. Rekonstrukcí prošla Boží muka z červeného pískovce ve Vodslivech.

Za získané prostředky vzniklo hřiště v Bílkovicích, v Divišově postavili nový pavilón mateřské školy a koupací biotop, dále se postavilo odpočívadlo Dolní Podhájí ve Struhařově.

Byly podpořeny projekty na územní plány obcí a velká řada společenských i kulturních akcí.

Fotky jsou dostupné zde: https://www.chopos.cz/images/chopos/2019/soubory/zpravodaj_6.pdf

Z přehledu realizovaných projektů můžeme vidět, že kde je chuť obec rozvíjet a pracovat s potenciálem, tam se daří věci posouvat dál. Těšíme se, že i v Mrači budeme spoluprací s CHOPOSem prohlubovat a náš vztah bude nabývat plnohodnotného a pevného svazku.

Připravila Andrea Krchová

ZPRÁVY Z OBCE

SBĚR ŽELEZNÉHO ŠROTU

V sobotu 30.5.2020 provedli hasiči z místního sboru sběr železného šrotu. Počasí nám přálo, i účast byla hojná.

Děkujeme všem, kteří tímto podpořili hasiče z obce.

SDH MRAČ

PODĚKOVÁNÍ

Sdružení zdravotně postižených Mrač děkuje Obecnímu úřadu Mrač, SDH Mrač, ZO ČSŽ Mrač, Mračskému okrašlovacímu spolku a všem dobrovolníkům, kteří pomohli zajistit roušky, dezinfekci a nákupy základních potravin a léků občanům Mrače. Všem patří velké poděkování.

Epidemiologická situace se zlepšuje a opatření se uvolňují, tak se těšíme na pravidelné schůzky.

Za SZP Mrač Anna Veselá, Josef Štěpánek

Z ČINNOSTI MRAČSKÉHO OKRAŠLOVACÍHO SPOLKU

Období koronavirové pandemie ovlivnilo i plány našeho spolku. Bezprostředně po vyhlášení nouzového stavu vládou ČR ve čtvrtek 12. března jsme reagovali letákovou nabídkou bezplatné výpomoci starším spoluobčanům při zajištění jejich nezbytných nákupů. Během několika následujících týdnů strávily naše členky mnoho hodin šitím ochranných roušek, které pak zdarma rozdělovaly mezi potřebné spoluobčany v obci, seniory v Rezidenci Slunce i pacienty v Benešovské nemocnici.

Postupně jsme zrušili tradiční *Vynášení smrti* i účast v celostátní akci *Uklidme Česko*. Na konci března jsme na autobusové zastávce na návsí instalovali dávkovač dezinfekce na ruce, který jsme provozovali až do poloviny května. Bohužel, podobné štěstí nebylo dopřáno dvěma dávkovačům na vlakové zastávce, které neodolaly útoku vandala. Před Velikonocemi jsme zakoupili a do mračských domácností rozdělili několik set čtvrtlitrových lahviček s Anti-Covid dezinfekcí.

Uvolňování opatření proti koronaviru umožnilo zorganizování náhradní akce za *Uklidme Česko*. V sobotu ráno 27. dubna jsme se rozdělili do několika rodinných týmů (v duchu v té době stále ještě platných nařízení) a vyrazili různými směry po Mrači a jejím okolí. Výsledkem bylo celkem 25 pytlů nejrůznějšího odpadu, které skončily ještě ten den ve sběrném dvoře. Objevili jsme i několik lokalit, které si zaslouží pozornost při některém z příštích úklidů.

Možná jste zaznamenali i fotografickou soutěž Mrač v objektivu, kterou jsme spustili v polovině dubna. Vaše soutěžní fotografie nám můžete zasílat až do 14. srpna na emailovou adresu fotosoutez@mracos.cz. Podrobnosti a pravidla soutěže najdete na www.mracos.cz.

V květnu nás potěšila naše první typická okrašlovací akce, v rámci které jsme vytypovali vhodné místo k umístění odpočinkové lavičky v kopci od stanice vlakové dráhy směrem k bytovkám. Lavičku jsme vyrobili z pozinkované oceli a modřínového dřeva, chodníček tvoří dubové šlapáky. Širší okolí lavičky jsme upravili osázením převážně suchomilnými okrasnými rostlinami a keři. Je třeba poděkovat vedení obce za souhlas s „okrášlením“ obecního pozemku i za součinnost při bezplatném získání ca. 2,5 t kačírku z kamenolomu v Podmračí. Přejeme vám příjemné posezení.

Za Mračský okrašlovací spolek Pavel Hejzlar

VIDĚT KRÁSU V ROZMANITOSTI

Rozhovor s Martinem Janatou, farářem poříčské farnosti, který se v červnu loučí. Jeho novým působištěm bude od 1. července farnost v Novém Strašecí.

Na úvod bych se chtěl zeptat, s jakými pocity po jedenácti a půl letech opouštíte naši farnost?

Prožil jsem tu kus svého života, prožíval jsem se zdejšími lidmi jejich radosti i starosti. Stali se součástí mého života a já jsem se stal součástí jejich života. To je asi to nejdůležitější, co zpětným pohledem vidím ve svém působení. Takové ty hmotné věci jako opravy kostelů a ekonomika farnosti nepovažuji až za tak podstatné. Je to stejné, jako když jsem se ze své předchozí farnosti stěhoval do Poříčí. Rozdíl je v tom, že jsem o 11 let starší, takže změny jsou pro mě náročnější. Ale od počátku to vidím jako dobrou věc jak pro sebe, tak pro farnost. Mě změna donutí k nějakému novému řešení různých úkolů a přinese nové impulzy pro život. Pro farnost vidím jako dobré, že přijde nový člověk, který přijde zase s novými nápady a osloví jiný typ lidí. Většinou to bývá tak, že když přijde nový kněz do farnosti, poměrně v krátké době se objeví v kostele nové tváře. Takže doufám, že tomu tak bude i v tomto případě. Lidé budou srovnávat a někteří budou očekávat, že Ondřej Kapasný bude stejný jako Martin Janata. To je pochopitelně nesmysl, ale časem přijmou jinakost toho nového kněze jako požehnání, jako dar a obdarování farnosti.

Když jste se zmínil o novém knězi, existuje nějaké doporučení, jak by měl nový kněz ve farnosti postupovat?

Žádný manuál na to neexistuje. Ale už v semináři nám říkali takovou poučku, že by kněz, který přijde do farnosti, rok neměl dělat žádné zásadní změny a spíš jen tak pozorovat život farnosti a vnímat, co ti lidé říkají. Na druhou stranu proti této poučce někteří kněží říkají, že co se neudělá hned, to se pak neudělá nikdy. Takže chudák nový kněz ve farnosti neví, podle čeho se má řídit. Je to na povaze každého jednotlivého kněze.

Takže co můžeme očekávat v obecné rovině od nového kněze, nám neřeknete?

V obecné rovině ne. Tedy, ... určitě můžete očekávat, že bude jiný než já, v dobrém i špatném. Ať si to každý přebere, jak chce. Já jsem se s Ondřejem Kapasným setkal. Je to relativně mladý kněz - 33 let, ale žádný „nováček“. Je to jeho první samostatná farnost, ale je to, řekl bych, zralý člověk. Má dvě vysoké školy, je inženýr chemie a teolog. Ptal jsem se ho na jeho duchovní zaměření - říká o sobě, že je spíše konzervativnějšího zaměření.

To je široký pojem, různě chápatelný.

Ano, to ano.

Jak vnímáte rozdíl mezi tím, když jste přišel do naší farnosti a když odcházíte? Jak se během té doby farnost změnila?

Těžká otázka... Nevím, jestli jsem ještě schopný té reflexe. Řekl bych, že se proměnila struktura lidí, kteří se nějak zapojují do života farnosti. To asi přináší vždycky změna kněze. Počet aktivních účastníků zůstal přibližně stejný, ale změnil se ty tváře. Samozřejmě kromě nějakého jádra, které se jeví jako stejné.

Nevzpomínáte si, když jste přišel do farnosti, třeba na nějaký pocit z něčeho, co je dnes už jiné, někam se to vyvinulo?

Možná, ale nevím, jestli je to tak, jak to vnímám ... Zdálo se mi, že ve farnosti (teď mluvím o Poříčí) byly určité skupiny lidí, které tak trochu stály proti sobě. Vnímám jsem takovou tu rozdělenost farnosti. Doufám, nebo mám alespoň takový pocit, že se podařilo propojit ty jednotlivé segmenty farnosti do jednoho celku. Do jaké míry – to je samozřejmě otázka.

Hlavně, od počátku vnímám a mnohokrát jsem o tom mluvil a psal, že člověk, který něco prožívá v rámci farnosti, to celkem přirozeně zobecňuje na celou farnost. Mám na mysli, že člověk určité společenství nebo nějakou činnost ve farnosti ztotožňuje s životem v celé farnosti. A mým úkolem, který jsem si kladl na srdce, je přimět lidi, aby byli schopní se podívat, že i ten druhý člověk, který něco prožívá jinak nebo dělá něco jiného, je také součástí farnosti.

Měl byste nějakou zajímavou zkušenost z vašeho působení zde, o kterou byste se mohl podělit se čtenáři Mračského zpravodaje?

Když jsem nastoupil, setkal jsem se s tím, že v jednotlivých obcích včetně Poříčí byli lidé na určité věci zvyklí a považovali to za samozřejmou věc. Neuvědomovali si, že kněz, který přijde odněkud z jiného prostředí, to prostě nezná. Neví, že posvícení se slaví v této vesnici tehdy a tehdy. A v tom byl kámen úrazu. Protože pak týden na to přišla kritika: „Jak to, pane faráři, že jste letos nedělal posvícení?“ Protože jsem prostě nevěděl, že to je zvykem. To bych kladl na srdce všem farníkům poříčské farnosti, aby nepředpokládali, že můj nástupce bude znát věci, které prostě znát nemůže, a předem mu to řekli: „My jsme zvyklí na to a na to ...“

Jak jste se během svého působení v poříčské farnosti doby změnil vy? Jaký jste přišel a jaký odcházíte?

Doufám, že zralejší ... ve smyslu tolerance k lidem, kteří jsou třeba jiní než já, kteří jinak prožívají svoji víru.

Ted' k praktickým věcem. Co všechno musíte řešit, když odcházíte z farnosti?

Především musím připravit farnost k předání. To znamená připravit svému nástupci co nejsnadnější přechod. Napsal jsem svému nástupci telefonní seznamy na všechny lidi, kteří v těch jednotlivých obcích něco pro kostel dělají, na starosty a podobně. Dále jsem mu napsal výčet pravidelných aktivit během roku - po měsících, co se kde děje - a různé instrukce k tomu, co se ve farnosti odehrává. Dále účetní uzávěrky a administrativu. To všechno předávám svému nástupci jak neformálně, tak ve formě předávacího protokolu. A totéž mě čeká při převzetí nové farnosti.

K tomu přistupuje ještě stěhování mé domácnosti. Přecházím do úplně jiného prostoru, kde budu muset vymyslet, jak si zařídit svoje soukromí. Pozitivní je, že se při tom stěhování můžu zbavit věcí, které nepotřebuji. Osvobozující a krásné!

Napadá mě, že se nejspíš v jeden moment musí přestěhovat více farářů. Něco jako „kulový blesk“?

V rámci diecéze (*pozn. pražská arcidiecéze*) o tom nevím. V našem vikariátu (*pozn. vikariát Benešov*) jsou to dvě farnosti – Poříčí a Votice.

A to je vždy ve stejnou dobu?

Zpravidla bývá stěhování v červenci, protože o prázdninách je klidnější režim. Aby měl kněz čas se nějak zabydlet.

Ale vy jste sem do Poříčí přišel jindy.

Já jsem přišel v Adventu.

Byl to advent v pravém slova smyslu ... (*pozn. advent = příchod*)

Ano.... Takže není to úplně pravidlem, ale nejčastěji bývají přesuny v červenci.

Co byste chtěl na závěr vzkázat svým farníkům jako odkaz? Co byste chtěl po sobě zanechat?

Asi to, o čem jsem mluvil, jako o mém programu, který jsem měl v této farnosti: Aby byli schopní vidět svou farnost, nebo alespoň společenství kolem svého kostela (protože farnost obsahuje několik komunit v různých obcích), jako celek. Aby byli schopní vidět různorodost lidí, kteří se v kostele scházejí, jako bohatství. Jako něco, co je krásné právě v té rozmanitosti.

Rozhovor s farářem Martinem Janatou připravil Přemysl Žák

Rád bych obyvatelům Mrače vyjádřil svoji vděčnost za léta, která jsem mohl i s nimi prožít. Velice si vážím, když mě, konkrétně třeba mračští hasiči, pozvali na žehnání různých praporů, hasičských aut apod. Vždy to v každé obci vnímám jako nádherné setkání s lidmi, které nevidávám pravidelně v kostele, ale mohu k nim promluvit. Je to pro mě takové krásné neformální setkání, které mě vždycky neobyčejně potěší. A pak druhá věc, která je pro Mrač specifická: slavné mračské svatojánské poutě, které pro mě byly vždy velkánskou radostí.

Z MRAČSKÉ KRONIKY: KONEC 2. SVĚTOVÉ VÁLKY V MRAČI

Nedávno jsme si připomněli 75 let od konce 2. světové války. Jak prožívali obyvatelé Mrače události května 1945, nám v Kronice obce Mrače zachytil tehdejší kronikář Josef Šach. Nechte se unést patosem historických okamžiků, napínavostí dramatických událostí i diplomatickým popisem pobytu ruských vojáků v Mrači. Z kroniky záměrně vybíráme pouze pasáže vztahující se k dění v Mrači, případně autentické zachycení atmosféry kronikářem, a vynecháváme popis dějinných událostí, o kterých se můžete dočíst v učebnicích dějepisu.

Nutno připomenout, že mračská kronika musela být, podobně jako všechny ostatní obecní kroniky, v listopadu 1940 odevzdána úřadům. Veškeré události období 1940-1945 tak byly do kroniky zaznamenány až zpětně v roce 1945. Rokem 1945 končí i dvacetiletá služba prvního kronikáře Josefa Šacha, po němž kronikářskou štafetu převzal František Sýkora.

Květen 1945

Fronta se k nám nebezpečně blíží – budou zde dřív Američané nebo Rusové? Tato otázka visí ve vzduchu; z obavy před možnou frontou u nás se horečně zakopávají cenné věci a předměty běžné potřeby. Staví se kryty ... Vzdají se Němci bezpodmínečně do té doby, nebo se budou u nás ještě zuřivěji bránit?

Pražské povstání

V sobotu dne 5. května došla do Mrače zpráva, že v Praze se dvojjazyčné nápisy na budovách a v kancelářích přepisují na české, případně se škrtají nápisy německé a že se má úřadovati v místech s českým obyvatelstvem jen česky. Asi ve 12 hod 30 min zaslechli jsme v rozhlase, kde až dosud se hlásily zprávy nejdříve německy

a potom česky, historickou výzvu českého hlasatele Zdeňka Mančala, který volal české vojsko a české strážníky na pomoc do budovy rozhlasu v Praze, že tam Němci střílí naše lidi...

Přišel dlouho a dychtivě očekávaný dějinný okamžik. Praha dala první impuls k otevřenému boji, zahájila boj proti německým vetřelcům a začala nejpohnutější stránku našeho povstání. Ihned jsme vytušili, že odtud vyšel očekávaný signál k ozbrojenému odporu proti našemu odvěkému nepříteli, že přišla vrcholná chvíle našich dějin, na kterou jsme vroucně a toužebně čekali po celou dobu německé okupace.

Těžké zranění partyzána

Skupina zdejších partyzánů (pracovníků v domácím odboji) zapojena do odbojové jednotky benešovské, vzala na sebe úkol způsobiti vyšinutí německého transportního vlaku na hlavní trati před Tužinkou a způsobiti tak znemožnění přepravy vlaků.

Bylo to v onu památnou sobotu v pozdních hodinách odpoledních, kdy se jí za pomoci železničářů podařilo uvolnit koleje, po nichž projížděl muniční vlak do Čerčan, který v čas nepostřehl nachystanou léčku a skutečně se vyšinul. Jeden z účastníků této akce, mračský občan Jaroslav Ehl, povoláním listonoš zdejšího doručovacího obvodu, nestačil, nebo snad nemohl se včas ukrýt, a byl některým členem z posádky německého vlaku postřelen. S těžkým zraněním došel do strážního domku č. 105, kde se mu dostalo prvního ošetření. Ostatní partyzáni nevědouce o jeho zranění se při vzniklé střelbě rozprchli.

Kronikář a pan Dr. Jirásek, rada okresního úřadu v Benešově byli v té době v Poříčí, aby se poradili s tamním revolučním výborem o případné koordinaci potřebných opatření v nadcházející kritické a rozhodující době. Při tom jim zesílené německé hlídky, které obsadily prostor mezi státní silnicí podél benešovského potoka směrem k Čerčanům, znemožnili do 23 hodin návrat domů. Oba se ocitli v nedobrovolném zajetí ukryti ve vile p. J. Kruty, odkud jim nebylo možno se před úplným setměním nepozorovaně se vytrazit, protože německé hlídky zatýkaly každého muže, který se objevil v tomto prostoru, jen ženy propouštěly. Teprve pozdě večer se oběma podařilo přebrodit se nepozorovaně přes rozvodněný potok a pod závojem tmavé noci dostat přes louku a pole domů.

Zatím občané v Podmračí se shromáždili v místní kantýně a dychtivě naslouchali pohnutým zprávám, které vysílalo rádio. Praha volala o pomoc a vyzývala obyvatelstvo u státní silnice, aby dělalo záseky, jelikož se od Benešova blížily ku Praze německé tankové posily. Venku silně pršelo... a rádio stále volalo o pomoc. Do této vzrušené atmosféry přišel pan Otakar Losnický a oznámil smutnou zprávu o postřelení Jaroslava Ehla a že potřebuje nutně lékařské ošetření. Za účasti kronikáře byla sestavena pomocná četa, která musela nejdříve obstarati nosítka z hasičské kůlny v Mrači a za vytrvalého deště se vydala na záchranou akci. Cesta tam, a zvláště zpět byla velice svízelná. Asi v půldruhé ráno jsme dorazili do strážního domku v Hůře a zraněného jsme uložili opatrně na nosítka. Bylo zjevno, že jeho zranění je vážné, ale nikdo z nás netušil, že je smrtelné. Třeba jsme se snažili v noční tmě jít opatrně lesem, nebylo možno zabrániti nestejným otřesům, které jen zvyšovaly jeho bolest, že občas zasténal.

Vzpomínám, jak tehdy na severním horizontu se objevovaly zlověstné světelné záblesky dělostřeleckého bombardování. To vzbouřivší se Praha byla napadena běsnícími hordami poraženého nepřítel. Začínalo jitro, první jitro revoluční, když se nám podařilo donést zraněného na zastávku, kam byl na telefonickou žádost poslán ze stanice Benešov pomocný stroj s jedním osobním vozem. Vyslání záchraného vozu obstaral obětavě inspektor st. drah Zdeněk Jiroušek, který také nařídil urychlený převoz zraněného z benešovského nádraží do veřejné nemocnice, kde mu bylo poskytnuto obětavými lékaři nejlepší ošetření. Zde začínal pohnutý zápas o záchranu jeho života ...

Zatím co na bojištích se rozehrávaly poslední záchvěvy druhé světové války – zatím co Praha prožívala kritické fáze historického povstání, probíhal v benešovské nemocnici úporný zápas o záchranu života hrdiny, který neváhal v rozhodující chvíli nadcházející svobody položit je na oltář trpící vlasti. Naplněn vírou v jas lepšího příští českého národa plnil nesmlouvavě, bez záruk, bez výhrad, bez slibů svoji občanskou a vlasteneckou povinnost.

Když první úsvit probouzejícího se dne věstil příchod nedělního rána, připadl kronikáři smutný úkol oznámiti pí Ehlové, trnouce v úzkostech a obavách o svého manžela, šetrnými slovy bolestnou zprávu o jeho zranění.

Pražské povstání stálo několik tisíc mrtvých a raněných, prokázalo světu, že jsme stále stejně schopni boje za svobodu, jako byli naši husitští předkové nebo bratři legionáři, že nechceme přejímati ovoce svobody jen trpně z jiné ruky, byť jevila se i nejpřátelštější, ale že jsme ochotni za ni trpět, bojovat a umírat ... Také naše obec splatila veliké, pohnuté době revoluční daň krve, neboť Jaroslav Ehl dne 10. května zemřel v benešovské nemocnici podlehnuv svému smrtelnému zranění. Když národ se radoval z porážky úhlavního nepřítel, dohasínal nadějný život skromného hrdiny. Čest jeho světlé památce.

Německý a maďarský vlak v Podmračí

Na vlečné koleji do státních lomů v Podmračí byla deponována od dubna t.r. německá souprava telegrafního stavebního vlaku čítající asi 30 vozů a souprava stavební vojenské rotý maďarské P 405/C z Kluže o 13 vozech, v nichž bylo ubytováno 31 maďarských vojáků, 60 rumunských a 32 civilistů. Maďarská souprava byla vybavena proviantem, německá různým technickým zařízením značné hodnoty.

V pohnutých dnech pražského povstání bylo ujednáno se staničním úřadem v Čerčanech, že v případě nutnosti se zabráni odvezení těchto dvou souprav. Dne 10. května byla posádka technické soupravy v počtu asi 20 mužů odzbrojena a odeslána do Benešova, kde místo okresního úřadu začal fungovati okresní národní výbor. Z jeho příkazu vojenská výzbroj byla převezena do Benešova k dispozici vojenské správy.

Vůz čis Z15.238, v němž byl uskladněn proviant rekvírovaný Maďarům (mouka, sádlo, cukr, konzervy atd.), byl za součinnosti posunující čtyři ze stanice Čerčany na vlečce vyřazen a odeslán do Čerčan s určením pro pomoc strádající Praze. Není však známo, zda splnil své poslání – byl prý jeho obsah na cestě rozkraden.

Utvoření prvního národního výboru

Ve čtvrtek dne 10. května na veřejné schůzi v hostinci u „Čedíků“ ustanovil se první národní výbor v Mrači, sestávající většinou z členů dosavadního zastupitelstva. Za jeho předsedu byl navržen rolník Jindřich Klauz z Mrače. Protože tento nemohl pro značné zaneprázdnění nabízenou funkci řádně vykonávat, byl v další schůzi pověřen funkcí předsedy dosavadní starosta Josef Novotný, úředník čsl. státních drah.

První jednotky rudé armády

Po státní silnici od Benešova směrem ku Praze projížděly první jednotky rudé armády, nadšeně pozdravovány zdejším obyvatelstvem. Byl to radostný projev opravdových sympatií k hrdinným bojovníkům, kteří včasným a odvážným zásahem přispěli k našemu osvobození. Nezapomenutelné chvíle slovanské vzájemnosti a solidarity, sbratření slovanských národů. Slibný příznak do budoucnosti!

Během soboty 12. května ubytovaly se v Mrači a Podmrači ruské vojenské jednotky armády generála Malinovského v celkovém počtu asi 1500 osob, aby ve zdejším rayonu si odpočinuly a očekávaly další odtransportování. Jejich hostování u nás trvalo několik týdnů – bylo jich plno jako včel v úle, v každém domě, stavení, na dvoře, na zahradách a přilehlých pozemcích. Ve vilkách a lepších domech byli ubytováni důstojníci a štáby, v ostatních budovách pak mužstvo všech druhů a zbraní.

Nadšení projevované při prvním vítání pomalu mizelo, neboť ubytování tak velkého počtu osob přinášelo sebou vybočení z normálního života zdejších občanů a kladlo značné požadavky na jejich obětavost. Docházelo

k nedorozumění a stížnostem podle temperamentu a ohleduplnosti hostů i hostitelů.

Situaci bylo nutno posuzovat i z toho hlediska, že ubytovaná zde vojska sem přišla z fronty, kde ještě před nedávnem se zabíjelo a ničilo a kde život jedince neznamenal nic. Válka byla sice skončena, ale její nepříznivé důsledky nás budou ještě dlouho provázeti. Tak to asi vyhlíželo v každé vsi na celém okrese.

Pohřeb Jaroslava Ehla

V neděli dne 13. května odpoledne konal se pohřeb Jaroslava Ehla... Měl být původně vypraven z Mrače manifestací revolučního odboje v naší obci, ale protože tato byla přeplněna ruskými jednotkami zde ubytovanými, byla rakev se zesnulým převezena přímo z Benešova do místního kostela Petra a Pavla. Účast nebyla velká, protože lidé se báli opustit stavení.

Jménem místního národního (výboru) rozloučil se se zesnulým předseda Josef Novotný a za okresní výbor p. Dr. Jirásek. Oba zhodnotili příkladné vlastnosti padlého bojovníka, jemuž osud nedopřál, aby se mohl radovati ze svobody znovu dobyté, že strašná tato válka skončila vítězstvím spravedlivé věci a ujistili manželku a děti zesnulého, že hrdinství jejich živatele nebude nikdy zapomenuto.

Úryvky pocházejí z: "Kronika obce Mrače"
Připravila Pavlína Žáková

PRO NAŠE NEJMENŠÍ

Pamatovali jsme i na naše nejmenší „čtenáře“, můžeme-li je tak nazvat, a připravili malé omalovánky se zaměřením na profese a zaměstnání. Věříme, že i těch pár minut strávených nad vymalováním pomůže našim nejmenším rozšířit obzory, zlepšit jemnou motoriku rukou a rodičům mohou omalovánky přinést třeba i chvilku klidu.

MRAČ V OBJEKTIVU - Fotografická soutěž pro amatérské fotografy

Soutěž pro amatérské mračské fotografy je v plném běhu. Až do 14. srpna máte možnost přihlašovat své snímky. Stačí zaslat jednu až tři fotografie z mračské současnosti na emailovou adresu fotosoutez@mracos.cz.

Vyhlášení výsledků proběhne spolu s vernisáží nejlepších fotografií v rámci Dne otevřených dveří na mračské tvrzi 10. října 2020. Hodnotit bude odborná porota i veřejnost. Hodnocení bude probíhat anonymně, bez uvedení jména autorů. Vítězové získají pěkné ceny a speciální cena bude udělena nejlepšímu dětskému fotografovi do 12 let.

Nechte se inspirovat některými fotografiemi, které se již do soutěže přihlásily. Děkujeme všem odvážným fotografům za nádherné snímky a těšíme se i na další příspěvky do soutěže. Podrobná pravidla soutěže najdete na www.mracos.cz

Soutěžní foto
zasílejte

do 14.8.2020

KALENDÁRIUM

Datum	Název akce	Místo konání	Organizátor
05.09.2020	Rozloučení s prázdninami	Náves Mrač	SDH Mrač
10.10.2020	Den otevřených dveří na tvrzi Mrač	Tvrz Mrač	Mračský okrašlovací spolek